Euroregion Glacensis

zpravodaj 5/2011

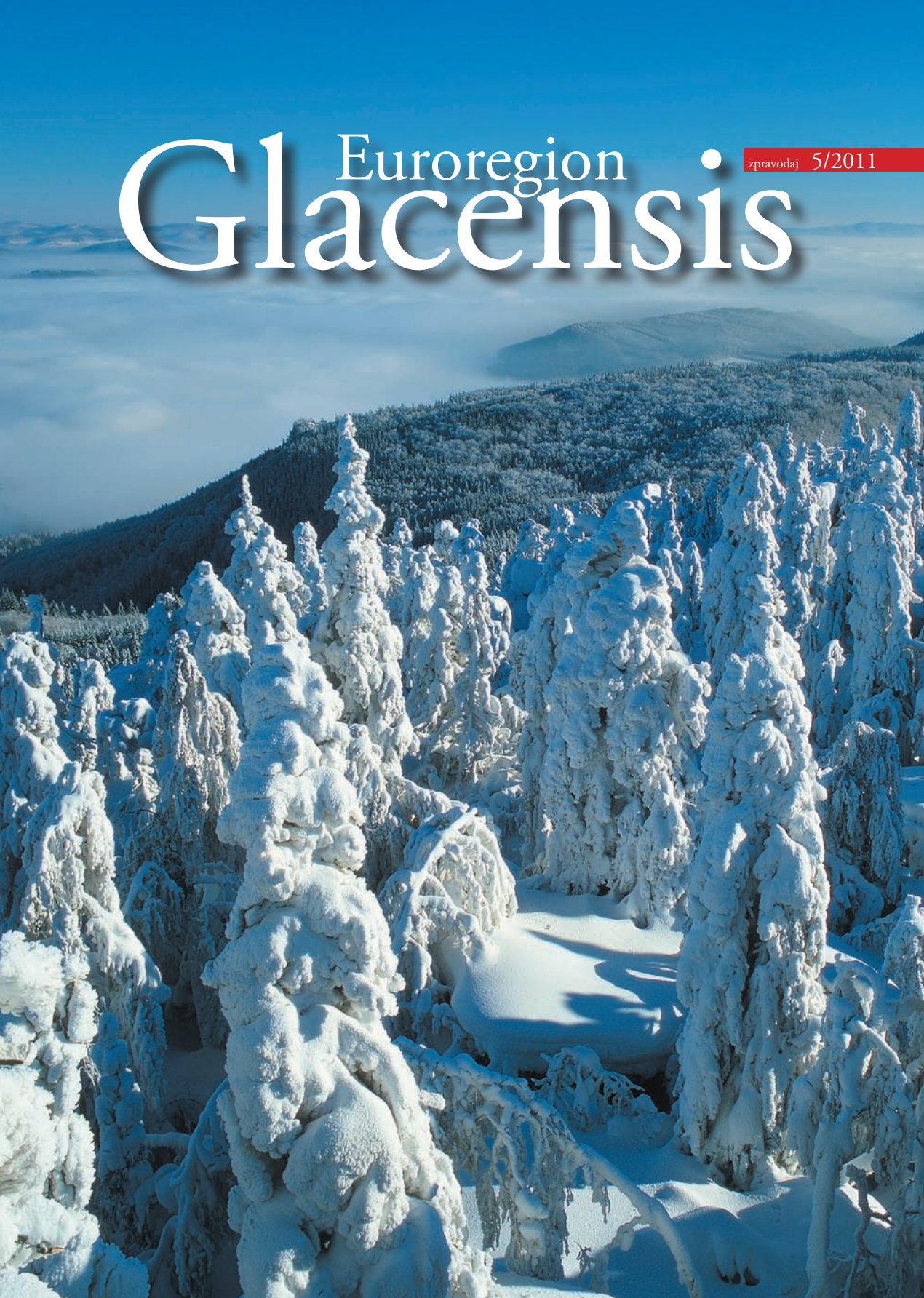

Rozhledna Křížová Hora

Euroregion Glacensis

04 Expert
Grażyna Wachowska-Szuba

05 Aktuality
RDA

06 Aktuality
EUWT

20 Historie
Polsko-česko-slovenská solidarita

Vážení přátelé,
při předávání posledního čísla bulletinu redigovaného polskou stranou bychom rádi zdůraznili, že nabyté zkušenosti při vyhledávání informací jakož i při jejich prezentaci využijeme při efektivní realizaci informační politiky Euroregionu Glacensis. Nové časy nás nutí používat nové informační techniky, které jsou výrazně levnější než tradiční publikace a účinnější při distribuci. Tato už archivní čísla zpravodaje lze stáhnout na internetových stránkách obou částí euroregionu v záložkách „Zpravodaje Euroregionu Glacensis". Nové informace budeme předávat zveřejněním nejdůležitějších událostí na internetové stránce a široký okruh odběratelů s nimi oslovíme prostřednictvím tzv. mailingu. Aby byl tento nástroj efektivní, přepracujeme internetovou stránku tak, aby lépe vyhovovala narůstajícímu množství informací souvisejících s aktivitou euroregionu a jeho členů v rozsahu realizovaných projektů nebo nových iniciativ, jako je Evropské sdružení pro územní spolupráci. Věříme, že se setkáme na nové virtuální scéně a pozdravujeme všechny čtenáře.

Radosław Pietuch a Jaroslav Štefek
sekřetári Euroregionu Glacensis
společně redigující zpravodaj

Grafický design:
Alter Media Public Relations

Fot. Euroregion Glaceniss,
Tomasz Gmerek

Vydává: Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis
Ul. Łukasiewicza 4a/2,
57-300 Kłodzko,
tel. 0048/74/8677130,
fax. 074/ 865 91 66, biuro@eg.ng.pl
www.euroregion-glacensis.ng.pl

Ve spolupráci s Euroregionem Pomezí Čech, Moravy a Kladska - Euroregion Glacensis, Panská 1492,
51601 Rychnov nad Kněžnou,
tel./fax 00420/494/531054,
info@euro-glacensis.cz
http: www.euro-glacensis.cz

Grażyna Wachowska-Szuba

Již téměř 12 let ředitelka Městského kulturního střediska v Kladské Bystřici (Bystrzyca Kłodzka). Vzdělání zpěvačka, herečka – absolventka Hudební akademie Karla Lipińského ve Wroclawi.

Bystřické kulturní středisko se rádo účastní projektů realizovaných společně s českými partnery. Proč?

S českým partnerem nás spojuje mnoho – blízké sousedství, společné dějiny Euroregionu Glacensis, národní barvy a šestnáctileté partnerství měst Kladská Bystřice a Ústí nad Orlicí. Měřitelnými přínosy česko-polské spolupráce jsou například stálý rozvoj dobrých sousedských vztahů, navazování přímých kontaktů a uzavírání přátelství mezi obyvateli příhraničí, realizace zajímavých iniciativ. Společné aktivity v oblasti kultury, sportu, cestovního ruchu, rekreace, prevence sociálního vyloučení hendikepovaných občanů, se zvláštním důrazem na děti a mládež a aktivizace seniorů, mají velký vliv na integraci Poláků a Čechů. Dnes jsou veškerá významnější opatření realizována na obou stranách hranice, probíhají za účasti českých a polských obyvatel Euroregionu Glacensis – zástupců samospráv, zaměstnanců kulturních institucí, škol a také hasičů nebo umělců. Tato opatření jsou určena občanům regionu, ale i turistům, kteří nás navštíví. Velkou předností uskutečňovaných aktivit je atmosféra dosavadní spolupráce, která přispívá k vytváření dalších česko-polskych iniciativ. Vždy je realizujeme na vysoké úrovni technické i organizační.

Na jaké aktivity dojde v nejnovějším projektu?

V projektu „Bílo-červeno-modří v Euroregionu Glacensis" chceme uskutečnit tři akce. První bude Den sv. Floriána pořádaný v rámci oslav Dnů partnerských měst v Kladské Bystřici. Akce se uskuteční již 2. května na prostranství na Strażacké ulici. Akce začne po slavnostní mši v kostele sv. Michala Archanděla za účastí pozvaných hostů z Polska a Česka. Poté projde barevný průvod ulicemi v čele s dechovou hudbou. V oficiální části proběhnou vystoupení zástupců samosprávných orgánů Kladské Bystřice a města Ústí nad Orlicí. Uměleckou část vyplní například vystoupení českých a polských hudebních a divadelních uskupení, prezentace vystavovatelů, koncert skupiny Volver a ohňostroj. Ke dni oslav Ústavy 3. května se také na prostranství na Strażacké ulici uskuteční koncertní maraton Hudební jaro v Euroregionu Glacensis. Zúčastní se ho žáci a učitelé hudebních škol kladského okresu a města Ústí nad Orlicí, lidové pěvecké soubory, mládežnické instrumentální a vokální skupiny. Polští a čeští interpreti představí veřejnosti bohatý repertoár klasické, folklórní a populární hudby. V závěru druhého dne oslav vystoupí skupina Grans.

Společná slavnost Za jeden dětských úsměv je třetí aktivitou naplánovanou v rámci projektu Bílo-červeno-modří. Oslavy se uskuteční 21. června na veřejném prostranství u Městského kulturního střediska v Bystřici. Účastníky akce budou postižené děti a jejich ošetřovatelé z Česka a Polska a také žáci a učitelé bystřických základních škol.

Plánujete s českým partnerem nějaké další projekty?

Městské kulturní středisko podalo v závěru dubna další žádost na projekt v hodnotě 21 tis. euro v rámci OPPS ČR–Polsko 2007–2013. Projekt je nazván „Euroregion Glacensis – Přátelské příhraničí" a jeho hlavními příjemci budou senioři a hendikepovaní z Česka a Polska.

Projekt Bílo-červeno-modří v Euroregionu Glacensis je další česko-polskou aktivitou v obci Kladská Bystřice financovanou z Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR–PR 2007–2013 prostřednictvím Euroregionu Glacensis, realizovanou Městským kulturním střediskem v Kladské Bystřici v roku 2011.

RDA rozvíjí nová partnerství

Regional Development Agency, všeobecně známá jako RDA, se aktivizuje v mezinárodních projektech. Na počátku letošního roku se agentura stala partnerem projektu s názvem EUTOKIA. Projekt má celkem 12 partnerů. Vedoucím partnerem projektu je španělská nezisková organizace Lan Ekintza – Bilbao City Counsil, která se dlouhodobě zabývá otázkou inovace v oblasti sociálních věcí a již úspěšně realizovala několik projektů týkajících se oblasti komunitního plánování. Dalšími partnery v projektu jsou organizace podporující danou problematiku ze Španělska, Portugalska, Dánska, Německa, Rakouska, Velké Británie, Holandska a České republiky. Projekt je zaměřen na řešení otázek v oblasti sociální politiky a mapuje stav jednotlivých zapojených subjektů s rozdělením na podnikatelský sektor, NNO a municipality. Žádost o finanční podporu tohoto projektu byla předložena v rámci 4. výzvy Operačního Programu Mezinárodní spolupráce INTERREG IVC.

V září letošního roku byla navázána spolupráce s dalšími partnery v rámci Visegrádské čtyřky (V4). Jedná se o Powiat Klodzki, Kárpátok Alapítvány-Magyarország a Vidiecky parlament na Slovensku. Společně byl připraven projekt s názvem „On the trail of future through traditions“, který je zaměřen na výměnu a ukázku tradičního a kulturního dědictví všech zemí Visegrádské čtyřky. V rámci projektu dojde k mezinárodnímu setkání partnerů V4. Při jednotlivých setkáních budou prezentovány tradiční a řemeslnické práce spolu s regionálními produkty z každé země V4. Vedoucím partnerem projektu se stala organizace Vidiecky parlament na Slovensku, který je předkladatelem projektu v rámci Visegrádských fondů.

„V loňském roce při oslavách 10. výročí vzniku RDA jsme představovali naše vize a plány do budoucna. Jedním z nich byla také větší orientace na mezinárodní projekty a partnerství. Po roce mohu konstatovat, že stanovené cíle se nám podařilo naplnit. V tuto chvíli prozatím není žádný z předložených projektů podpořen. Pevně však věřím, že naše spolupráce se zahraničními partnery nezůstane jen u předložených žádostí, ale že nám umožní v budoucnu přinášet na území Euroregionu Glacensis příklady dobré praxe ze zahraničí. V příštím roce předpokládáme realizovat další společné projekty, zejména v oblasti vzdělávání a česko-polské přeshraniční spolupráce. Pro tyto účely RDA dlouhodobě hledá obdobného partnera na polském území. Věříme, že se nám jej v nejbližší době podaří nalézt a budeme tak více rozvíjet přeshraniční spolupráci na území Euroregionu Glacensis“, dodal Jaroslav Štefek, ředitel RDA.

Slavnostní podpis
dohody o spolupráci

Euroregion Glacensis uzavřel dne 5. října 2011 v polské Jelenie Gore společnou dohodu směřující k většímu rozvoji přeshraniční spolupráce. Cílem je větší prohloubení spolupráce mezi občany, podnikatelskými subjekty a společenskými institucemi v příhraničním území. Snahou do budoucna bude vytvoření nového Evropského seskupení pro územní spolupráci. Dohoda byla uzavřena mezi Libereckým, Královéhradeckým, Pardubickým a Olomouckým krajem, Dolnoslezským vojvodstvím a zástupci českých a polských částí euroregionů Glacensis a Nisa.

„Evropské seskupení pro územní spolupráci nám nabízí vyšší formu přeshraniční spolupráce a nově umožňuje vytvářet nadnárodní uskupení. Prvním společným krokem bude vytvoření strategie integrované spolupráce, která by měla stanovit priority spolupráce", dodal Ing. Miroslav Kocián, předseda Euroregionu Glacensis, který byl pověřen podpisem společného dokumentu.

Slavnostního podpisu se zúčastnili všichni hejtmani za jmenované kraje, za Euroregion Glacensis předseda české části Ing. Miroslav Kocián, 1. místopředseda Miroslav Vlasák a sekretář Jaroslav Štefek, předseda polské části Czesław Krecichwost, člen Rady Tomasz Korczak a sekretář Radoslaw Pietuch. Na setkání nechyběli ani zástupci české ambasády pan Kysilka, honorární konzul pan Ignasiak, vojvoda pan Skorupa a maršálek Dolnoslezského vojvodství pan Jurkowlaniec. V rámci setkání náš euroregion presentoval příklady úspěšných projektů, zejména v oblasti Náchoda a Kudowy Zdrój.

Sekretariát euroregionu

PROHLÁŠENÍ O ZÁMĚRU

Dolnoslezské vojvodství (Polská republika),

zastoupeno **Rafałem Jurkowlańcem,** maršálkem,

Královéhradecký kraj (Česká republika),

reprezentovaný **Bc. Lubomírem Francem**, hejtmanem,

Liberecký kraj (Česká republika),

reprezentovaný **Mgr. Stanislavem Eichlerem,** hejtmanem,

Olomoucký kraj (Česká republika),

reprezentovaný **Ing. Martinem Tesařík**em, hejtmanem,

Pardubický kraj (Česká republika),

reprezentovaný **Mgr. Radko Martinkem**, hejtmanem,

Sdružení polských obcí Euroregionu Glacensis (Polská republika),

reprezentované **Czesławem Kręcichowstem** - předsedou sdružení,
Maciejem Awiżeniem - členem Rady sdružení,

Sdružení polských obcí Euroregionu Nisa (Polská republika),

reprezentované **Piotrem Romanem** – prezidentem,
Andrzejem Jankowskim – ředitelem,

Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska - Euroregion Glacensis (Česká republika),

reprezentovaný **Ing. Miroslavem Kociánem**, předsedou sdružení,

Euroregion Nisa - regionální sdružení (Česká republika),

reprezentovaný **Bc. Martinem Půtou,** předsedou Rady Euroregionu Nisa,

dále signatáři, se zohledněním ustanovení:

- Smlouvy mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Polskou republikou o dobrém sousedství, solidaritě a přátelské spolupráci,
- Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o přeshraniční spolupráci, uzavřené
dne 8. září 1994 ve Varšavě,
- Evropské rámcové úmluvy o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo úřady, přijaté
dne 21. května 1980 v Madridu.

a také:

- berouce v úvahu členství České republiky a Polské republiky v Evropské unii,
- se snahou o vývoj partnerské spolupráce v duchu evropské integrace,
- berouce zřetel na podmínky dvoustranných vztahů mezi Českou republikou a Polskou republikou,
- řídíce se principem vzájemnosti a majíce v úctě zájmy států signatářů,
- berouce v úvahu význam rozvoje meziregionální spolupráce v procesu evropske integrace

vyjadřují vůli:

- rozvíjet a podporovat partnerskou spolupráci podle principů rovnosti a vzájemného prospěchu,
- prohlubovat spolupráci mezi občany, podnikatelskými subjekty a společenskými institucemi z území všech signatářů,
- učinit společná opatření pro vytvoření Evropského seskupení pro územní spolupráci na základě národních
a evropských předpisů v této oblasti.

Prohlášení o záměru bylo sepsáno v Jelení Hoře, dne 5. října 2011, ve dvou stejnopisech, každý v jazycích polském a českém, přičemž obě jazykové verze mají stejnou platnost. Každý signatář obdrží polskou a českou jazykovou verzi.

Za Dolnoslezské vojvodství

Maršálek Dolnoslezského vojvodství

Jménem Královéhradeckého kraje

Hejtman Královéhradeckého kraje

Jménem Libereckého kraje

Hejtman Libereckého kraje

Jménem Olomouckého kraje

Hejtman Olomouckého kraje

Jménem Pardubického kraje

Hejtman Pardubického kraje

Jménem Sdružení polských obcí Euroregionu Glacensis

Předseda Sdružení polských obcí Euroregionu Glacensis

Člen Rady Sdružení polských obcí Euroregionu Glacensis

Jménem Sdružení polských obcí Euroregionu Nysa

Prezident Sdružení polských obcí Euroregionu Nysa

Ředitel Sdružení polských obcí Euroregionu Nysa

Jménem Euroregionu Pomezí Čech, Moravy a Kladska - Euroregionu Glacensis

Předseda Euroregionu Pomezí Čech, Moravy a Kladska - Euroregionu Glacensis

Jménem Euroregionu Nisa - regionálního sdružení

Předseda Rady Euroregionu Nisa

Je čas vyrazit na běžky!

Letošní zima nemůže být v Kladském výběžku nudná. Díky investicím samospráv se značně rozšířila nabídka určená příznivcům běžeckého lyžování. Výsledkem těchto snah je téměř 200 km nových běžeckých tras v oblasti česko-polského příhraničí (Bystřické a Orlické hory) a modernizace Biatlonového centra na Jamrozowé Polaně.

Dvě stě kilometrů běžeckých tras je výsledkem spolupráce těchto čtyř obcí: Orlické Záhoří, Olešnice, Bystrzyca a Duszniky. Nové trasy jsou určené jak pro začátečníky, tak pro zkušené běžkaře. Projekt je realizován v rámci Programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013. Obce nakoupily čtyři rolby (po jedné pro každou) a dva sněžní skútry pro Bystřici a Dušníky. Moderní zařízení umožňuje udržování tras v požadovaném stavu po celou sezónu. Trasy budou upravovány (projetí sněhu s vytvořením běžeckých stop) alespoň jednou týdně v období od 15. prosince 2011 do 15. března 2012. Vedle tratí určených pro klasický běžecký styl jsou k dispozici také široké a zpevněné trasy pro běžecké bruslení. Kromě toho na počátku tras ve Spalone (lyžařský stadion), u hraničního přechodu v Mostowicích a na křižovatce u kostela sv. Antonína v Lasówce je umístěna informační tabule s velkými mapami.

Všechny trasy jsou propojené a je tak možné si je projet a znovu a znovu objevovat krásy krajiny v příhraničí. Další předností tras je jejich poloha – značná nadmořská výška prodlužuje dobu výskytu sněhové pokrývky. V rámci vytyčených tras mohou běžkařští nadšenci využívat několik vyznačených okruhů s množstvím turistických zajímavostí, např. na české straně pevnostní systém Hanička, Kunštátskou kapli nebo kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově. Na polské straně můžete navštívit například kostely v Lasówce a Mostowicích. Turisté cestující automobily mohou nyní nerušeně využívat volně průjezdné hraniční přechody v Orlickém Záhoří a Bartošovicích. Perlu česko-polského projektu tvoří malebná hřebenu Jiráskova stezka. Vede po hřeben Orlických hor

Kladská kotlina nabízí ideální možnosti pro běžecké lyžování. Stovky kilometrů běžeckých tras potěší každého milovníka běžecké stopy – amatéra i profesionála.

s jejich nejvyšším vrcholem Velká Deštná (1115 m n. m.).

Bystřice na start

První kroky na běžkách zkoušejte raději pod dohledem instruktora na bezpečných, připravených trasách. Bystřice připravila pro běžkaře dva běžecké areály s několika stopami. První s trasami délky 1,5 kilometru se nachází ve Spaloné (označena oranžovými tyčemi). Druhá dlouhými 2,6 kilometru v Lasówce (modré tyče).

Trasy jsou pro běžkaře velmi vhodné, vedené většinou po rovinatých plochách. Výjimkou je úsek černé trasy – sjezd z vrcholu kopce Jagodna (977 m n. m.) do Spaloné. V horské chatě Jagodna na sedle Spalona je půjčovna vybavení pro běžecké lyžování a lyžařská škola, kterou vedou zkušení instruktoři Polského lyžařského svazu.

Podrobné mapky tras a informace o běžeckých závodech, pořádaných v Orlických a Bystřických horách jsou dostupné na www.bystrzyca-klodzka.pl a na Odboru propagace a sportu Městského úřadu v Kladské Bystřici tel. č. +48 748 117 675 nebo mobilní tel. č. +48 601 622 153.

Jamrozowa pro

Mimořádnou atrakci pro milovníky běžeckého lyžování připravily v letošním roce také Duszniky. Trasy na Jamrozowé Polaně se dočkaly modernizace – 4 z 15 km tras byly rozšířené, osvětlené a vybavené systémem umělého zasněžování. Díky těmto investicím je Jamrozowa Polana jediným místem v Polsku, kde je možné běžkovat i po setmění. Na stadionu Centra biathlonu vznikly i tribuny. Můžete si zde vypůjčit běžky i světlice. Trasy na Jamrozowé Polaně patří k jedněm z nejzajímavějších v Evropě. Jejich přednosti doceňují profesionálové, kteří zde často trénují před konáním závodů Světového poháru. V superlativech se o Jamrozowé Polaně již vícekrát vyjadřovali Tomasz Sikora a Weronika Nowakowska-Ziemniaková.

Pražské Jezulátko

v kladském výběžku

Od počátku 20. století se v kostele v Jaszkowé Dolní nachází malá soška Ježíše, zhotovena podle vzoru Pražského Jezulátka. Většinu roku je ve slavnostním oblečku v oltářní skříňce. Během adventní doby pak Ježíšek bez koruny a zdobených šatiček „sestupuje“ do jesliček. Když se k nim blíží je to znamení nadcházejících vánoc.

Soška z Jaszkowé Dolní je raritou pro historiky umění a etnografy. Ocitla se zde zřejmě díky iniciativě pátera Viléma Hohause, zdejšího rodáka, který se v roce 1901 stal vikářem pražského arcibiskupa pro věřící z Kladského výběžku. Pražský arcibiskup, kardinál Lev Skrbenský vysvětil v roce 1905 nově postavený kostel v Jaszkowé a věřícím věnoval sošku Ježíška.

Tradice Pražského Jezulátka sahá do 16. století. V roce 1555 sedmnáctiletá Marie Manrique de Lara y Mendoza, dvorní dáma Marie Španělské, císařovny Velkého německého císařství, jela po sňatku s českým aristokratem, Vratislavem II. z Perštejna, do Čech. V zavazadlech s věnem se vedle mnoha předmětů, o kterých se dějiny nezmiňují, nacházela také drobná figurka malého Ježíška, dnes nazývána Pražským Jezulátkem.

Mladá španělská šlechtična mohla mluvit o velkém štěstí. Manžel, který ji byl vybrán, byl jen o osm let starší, vzdělán a s příslibem rychlé politické kariéry. Jen připomeňme, že již tehdy (jako první český šlechtic) byl rytířem prestižního španělského vyznamenání – Řádu zlatého rouna. Vratislav, řečený Nádherný, byl synem Jana z Pernštejna, zvaného Bohatým, toho, který na žádost, nebo spíše na příkaz císaře Ferdinanda I. se roku 1537 stal majitelem Kladského hrabství, které dal do zástavy...

Vratislav a Marie spolu prožili 27 let a dočkali se 21 dětí – 8 synů a 13 dcer. Jednou z mála, které se dožily dospělosti, byla dcera Polyxena, žena energická, inteligentní a sebejistá. Měla smysl pro obchod, což se ji náramně hodilo, neboť ji otec po sobě zanechal kromě hradů, knihoven a uměleckých děl také ohromné dluhy. Polyxena byla bohatá a vlivná, během pražské defenestrace se se svým druhým mužem Lobkowitzem rozhodně vyslovili proti náboženské svobodě a podpořili císaře Ferdinanda II. Když

byly po potlačení českého povstání konfiskovány majetky šlechty, která se ho účastnila, Polyxena je za výhodné ceny skupovala. Byla horlivou katoličkou, ale i domýšlivou ženou, která vyžadovala, aby byla oslovována: „z Boží milosti kněžna Lobkowitz, rozená z Pernštejna, páni na Roudnici nad Labem".

V roce 1628 Polyxena věnovala pražským karmelitánům po matce zděděnou sošku Ježíše, vyrobenou ve španělském klášteře ze dřeva a vosku. Tvrdila, že je to její nejcennější věc, která klášteru přinese štěstí. Díky této sošce přešlo jméno Polyxeny do historie a pražský kostel bosých karmelitánů Panny Marie Vítězné se proslavil po celém světě.

Nedošlo však k tomu hned. V roce 1631, když saská vojska plenila během třicetileté války Prahu, byla soška poškozena a pozapomenuta. Nalezena a obnovena po několika letech ochránila Prahu v roce 1648 před švédským nájezdem a v roce 1655 byla pražským arcibiskupem korunována a v roce 1776 umístěná na samostatném oltáři ve středu kostela, kde se nachází dodnes. Ve svém šatníku má Pražské Jezulátko (oblečené původně v bílé košilce) několik desítek drahocenných oděvů, pocházejících z celého světa. Jedny z nejstarších dochovaných šatiček ušila a vyšívala císařovna Marie Terezie.

Úcta k Pražskému Jezulátku se šířila v Čechách a dorazila i do Kladského výběžku a Jaszkowa Dolná není toho jediným příkladem. Soška Jezulátka stojí například na bočním oltáři kostela sv. Michala Archanděla v Levínu Kladském. Sochy zobrazující malého Ježíška ve zdobených šatech se nacházely v mnoha venkovských božích mukách na polích, kolem cest a ve štítech domů. Jedna je v Kudově-Pstrążné, ale většina z nich se nedochovala.

Łada Ponikowska

Kladské hrabství pro každého

Nová turistická nabídka Kladského hrabství pro turisty ve tří věkových skupinách: pro děti 5+, pro aktivní mladé 25+, pro seniory 55+, je výsledkem projektu realizovaného Kladským okresem v partnerství se Sdružením obcí Orlicko.

Cílem aktivity je propagace turistických zajímavostí a kulturního dědictví česko-polského příhraničí prostřednictvím tematických brožur – vždy 2000 pro každou cílovou věkovou skupinu projektu. Publikace obsahují snímky a popisy nejzajímavějších míst a objektů v příhraničí, seskupených podle potřeb a očekávání příjemců. Atrakce byly představeny v brožurách určených pro děti s názvem S dobrodružstvím 5+, pro aktivní mladé S adrenalinem 25+ a pro seniory S nápady 55+. Dalším nástrojem propagace jsou vzdělávací puzzle zobra-

CZ PL Cíl 3 / Cel 3 2007_2013

EUROREGION GLACENSIS

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Projekt je spolufinancován z prostředků ERDF
v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013
a ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Glacensis
„Překračujeme hranice“

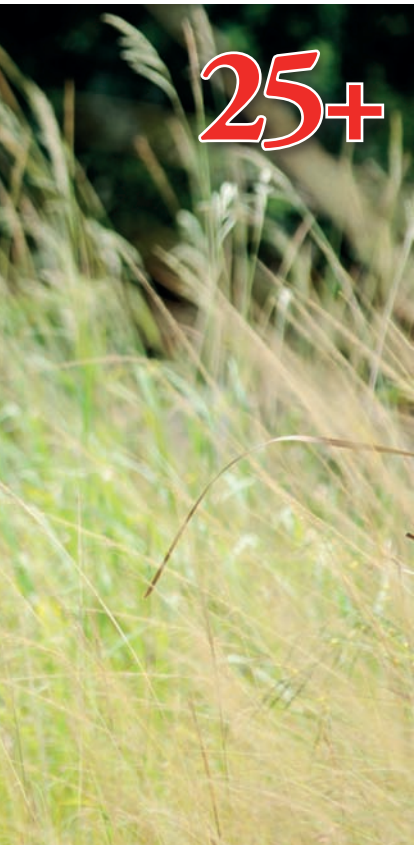

zující snímky nejzajímavějších atrakcí ve verzi pro nejmladší (30 dílků) a s mapou s turistickými zajímavostmi kladsko-orlického příhraničí pro starší (120 a 240 dílků). Inovativním nástrojem publicity projektu byla reklamní kampaň na jednom z nejnavštěvovanějších, celopolských internetových portálů Onet.pl., která se těšila nad naše očekávání velkému zájmu ze strany veřejnosti.

Projekt je realizován v rámci Programu přeshraniční spolupráce České republiky – Polské republiky a je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze státního rozpočtu.

Zájemce o účast zveme k návštěvě Oddělení rozvoje, propagace, kultury a sportu nebo na internetové stránky www.hrabstwo.pl.

Polsko-česko-slovenská solidarita

Zavedení vojenského stavu v Polsku dne 13. prosince 1981 a s tím související uzavření hranic způsobilo přestávku v činnosti Polsko-československé solidarity do března následujícího roku.

Roky 1983 a 1984 byly věnovány přípravě míst pro pašování a výměnu samizdatových tiskovin a vybavení. Tímto způsobem aktivisté Polsko-československé solidarity zahájili systematickou výměnu informací přes „zelenou hranici“, vytvořili síť kurýrů pašujících přes hory zakázanou literaturu, dokumenty, instrukce a tiskařské materiály.

Na podzim roku 1983 vzniká z iniciativy Polsko-československé solidarity společný protest signatářů Charty 77 a členů Solidarity proti připravovanému procesu bývalých aktivistů KSS KOR, který je zaslán polským orgánům.

Do roku 1984 činnost Polsko-československé solidarity řídí především střediska v Praze a ve Vratislavi, v roce 1985 vznikají pobočky v Brně a ve Varšavě. O rok později je ustanovena skupina překladatelů zabývajících se překlady zakázané současné české a slovenské literatury do polštiny. Vzniká ilegální série tiskovin pod názvem „Sbírka české a slovenské samizdatové literatury“, v jejímž rámci byly publikovány mimo jiné díla Bohumila Hrabala, Josefa Škvoreckého, Václava Havla a Jana Pelce. Ve stejnou dobu rovněž vzniká archiv samizdatových tiskovin.

V lednu 1987 je v Brně uvězněn Petr Pospíchal, člen Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), signatář Charty 77 a aktivista Polsko-československé solidarity. Byl obviněn z rozšiřování polských samizdatových tiskovin a z udržování kontaktů s aktivisty ilegální Solidarity. Poláci zahájili podpisovou akci pod peticí požadující propuštění českého disidenta. Tento dokument byl předán československé ambasádě ve Varšavě. Ve stejnou dobu byla v Lesní Podkově (Podkowa Leśna) uspořádána svatá mše pro Petra Pospíchala, po níž byl zahájen cyklus přednášek o československém disentu spojený s výstavou československého samizdatu.

Dne 16. dubna 1987 organizuje Polsko-československá solidarita v centru Vratislavi demonstraci za

Polsko-česko-slovenská solidarita působí od října 1981, kdy aktivisté, kteří vyšli z nezávislé opozice, tedy z Charty 77 v Československu, z KSS KOR a Solidarity v Polsku, podepsali konspirační smlouvu o vzájemné spolupráci. Cílem Polsko-československé solidarity (původně Polsko-české solidarity) byla výměna informací o demokratických iniciativách v Polsku a v Československu a o represích používaných komunisty proti aktivistům těchto iniciativ.

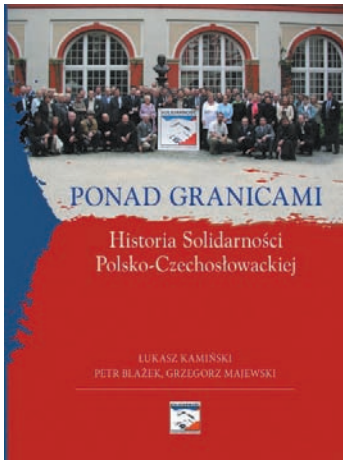

propuštění Petra Pospíchala, které se zúčastnilo více než tisíc obyvatel Vratislavi. Policie zadržela všechny organizátory manifestace, kteří byli po 48 hodinách vazby propuštěni a odsouzeni komisí národního výboru pro přestupky k pokutám ve výši od 25 do 50 tisíc polských zlotých.

Během manifestace byly na mnoha místech Vratislavi rozšiřovány letáky s textem „SOS pro Pospíchala“. Akce na podporu propuštění českého aktivisty Polsko-československé solidarity odhalila svou doposud konspirační činnost.

V roce 1987 uplynulo 10 let od vzniku Charty 77. Na památku tohoto výročí vydala Polsko-československá solidarita příležitostní kalendář a sérii poštovních známek, kterou se podařilo dát do oficiálního oběhu. Tento krok přinutil českého ministra spojů k vydání zákazu doručování dopisů, na nichž budou nalepeny takové známky. I přes tento zákaz však dopis ofrankovaný známkou Polsko-československé solidarity obdržel ve vězení například i Petr Pospíchal.

V červenci 1987 byl po několikahodinovém setkání na polsko-československé hranici vyhlášen Kruh přátel Polsko-československé solidarity, jehož deklaraci podepsalo více než 20 demokratických aktivistů z obou zemí, mimo jiné Václav Havel, Petr Uhl, Jan Čarnogurský, Jacek Kuroń, Zbigniew Romaszewski a Zbigniew Bujak.

Na obou stranách hranice vyvíjí Polsko-československá solidarita vlastní vydavatelskou činnost, pokračuje výměna informací, opakují se pracovní setkání opozice z Polska a Československa. U těchto setkání na hranici je třeba zmínit jména Mieczysława Piotrowského „Ducina“ a Zbigniewa Janase, kteří se nejčastěji zabývali organizací těchto setkání a starali se o to, aby bylo možné bezpečně přenášet na druhou stranu knihy, letáky nebo materiály potřebné pro ilegální tiskárny apod.

V září 1987, na „Cestě přátelství“ pod Sněžkou, uspořádala Polsko-československá solidarita spolu s hnutím Svoboda a mír (Wolność i Pokój) akci na podporu v obou zemích ohrožené ekologie pod heslem „Zachraňme Krkonoše“.

V prosinci 1987 vyšlo v Polsku první číslo Informačního zpravodaje

Polsko-československé solidarity (vydávaného pravidelně do roku 1989). V lednu 1988 byla vydána první kniha ze Sbírky české a slovenské samizdatové literatury, a to titul „Obsluhoval jsem anglického krále“ Bohumila Hrabala v překladu Piotra Godlewského, později pak „Samožerbuch“ Josefa Škvoreckého, „Dálkový výslech“ Václava Havla nebo „...a bude hůř“ Jana Pelce.

V březnu 1988 zahájila Polsko-československá solidarita akci „Patronát“, v níž se obrátila na všechny občany a organizace s žádostí o převzetí konkrétního patronátu nad politickými vězni a jejich rodinami v Československu (analogická akce byla uspořádána v Československu). Tato akce byla propagována Informačním bulletinem Polsko-československé solidarity. V jeho dalších číslech byla zveřejňována jména a místa pobytů „vězňů svědomí“ a adresy jejich rodin a rovněž informace o patronátu mnoha osob a nezávislých sdružení na obou stranách hranice.

Důležitou akcí Polsko-československé solidarity byla demonstrace před rumunskou ambasádou ve Varšavě, zorganizovaná na výzvu signatářů Charty 77 v únoru 1988 po masakru v Temešváru. V roce 1988 zesílily represe vůči zástupcům demokratické opozice v Československu a zástupcům polského hnutí Svoboda a mír. Členové Polsko-československé solidarity zorganizovali v Praze a ve Vratislavi protestní hladovku trvající od 15. do 22. května. Polsko-československá solidarita se rovněž zapojila do činností na obranu katolické církve v Československu. V květnu 1988, dva měsíce po smrti signatáře Charty 77 Pavla Wonky v královéhradeckém vězení, byla za něj ve Vratislavi odsloužena mše, během níž se lidé modlili rovněž za svobodu pro ostatní disidenty v československých vězeních. Polsko-československá solidarita zprostředkovala rovněž předání petice kardinálu Tomáškovi, kterou na obranu katolické církve v Československu podepsalo více než 3 tisíce osob, zatímco na přelomu let 1988/89 byla iniciátorem společných činností mladých katolíků v Polsku a v České republice. V červenci 1988 bylo při dalším velkém setkání hlavních aktivistů demokratické opozice v horách podepsáno společné prohlášení při 20. výročí intervence armád Varšavské smlouvy v Československu. V srpnu téhož roku se v Krakově konala Konference o lidských právech, které se

zúčastnili rovněž aktivisté Polsko-československé solidarity. Jediným zástupcem české strany, jemuž se podařilo do Krakova přijet, byl účastník Charty 77 a člen Polsko-československé solidarity Alexander Vondra.

Polsko-československá solidarita iniciovala vznik Východoevropské informační agentury, sloužící k rychlé a nezávislé výměně informací mezi Prahou, Varšavou, Budapeští, Vilniusem a Moskvou. Členové Polsko-československé solidarity, Jerzy Kronhold, Marian Dembiniok a Zbigniew Machej, uspořádali při 21. výročí invaze do Československa v polském Těšíně dne 21. srpna 1989 manifestaci, během níž se shromáždění občané omluvili Čechům a Slovákům za to, že se intervence zúčastnili rovněž polští vojáci. Na demonstraci byli přítomni poslanci a senátoři Polské republiky.

Následujícími akcemi Polsko-československé solidarity bylo uspořádání ekologických pochodů ve spolupráci s Maticí Těšínskou, díky čemuž byla zastavena stavba koksovny ve Stonavě, dále protestní hladovky a v únoru 1988 manifestace během premiéry „Protestu“ a „Audience“ Václava Havla v Obecném divadle (Teatr Powszechny) ve Varšavě. Největším úspěchem Polsko-československé solidarity je však nepochybně mezinárodní seminář „Střední Evropa. Kultura na rozcestí – mezi totalitou a komercí“, který se konal od 3. do 5. listopadu 1989 ve Vratislavi. Patronát nad akcí převzali Thimothy Ash, profesor Jan Błoński, prof. Czesław Hernas, prof. František Janouch, Adam Michnik, Jiří Pelikán, dr. Yilem Prećan, kníže Karel Schwarzenberg, Jan Józef Szczepański a Juliusz Żuławski. Při této příležitosti se přehlídky československé nezávislé kultury zúčastnili písničkáři a rockoví hudebníci z Československa a hudebníci v emigraci jako např. Karel Kryl a Jaroslav Hutka a současně byly představeny filmy české „nové vlny“. Bohužel se nekonala ohlášená přehlídka alternativních divadel a výstava prací pražských výtvarníků. Umělci a jejich práce byli totiž zadrženi na česko-polské hranici, podobně jako mnoho Čechů a Slováků, kteří se chtěli semináře zúčastnit. I přes problémy na hranici však do Vratislavi dorazilo několik tisíc jižních sousedů.

Necelé dva týdny po vystoupení Adama Michnika, které seminář zakončilo a v němž vyslovil naději na opětovné setkání ve svobodné Praze, se v Československu začala „sametová revoluce“ Zahájila demokratické změny a vedla k pádu komunistického systému v České republice.

V nové politické situaci nastala nutná reforma činnosti Polsko-československé solidarity. Dne 17. března došlo z iniciativy Polsko-česko-slovenské solidarity k setkání prezidenta Václava Havla a lídra

Solidarity Lecha Wałęsy. V souladu s konspirační tradicí se setkání Polsko-československé solidarity konalo v horách, tentokrát v pohodlných prostorách turistické chaty v horském sedle Okraj. V dubnu 1990 zorganizovala Polsko-česko-slovenská solidarita návštěvu českého premiéra Petra Pitharta v jižním Polsku. V roce 1991 bylo zaregistrováno Sdružení „Polsko-česko-slovenská solidarita “, jehož cílem je spolupráce Polska a Česko-Slovenska s dalšími zeměmi Evropy, a rovněž rozšiřování vzájemných vědomostí o kulturním, společenském a politickém životě.

Ve dnech 8. a 9. února 1992 se konal ve Vratislavi 1. Valný sjezd Polsko-česko-slovenské solidarity. Bylo na něm ustanoveno šest regionálních poboček a byla zvolena rada mluvčích, kterou tvořili Mirosław Jasiński, Jerzy Kronhold, Warcisław Martynowski, Janusz Okrzesik a Jarosław Rybski. Vznikla síť kanceláří koordinujících práce sdružení. Souběžně byla za účelem podpory kulturní a společenské činnosti Polsko-česko-slovenské solidarity ustanovena Nadace Polsko-česko-slovenské solidarity.

Ve spolupráci Sdružení Polsko-česko-slovenské solidarity s Nadací jsou každoročně organizovány divadelní a filmové festivaly v Těšíně (PL) a na Kladsku se konají Polsko-české dny křesťanské kultury.

Na jaře 1997 byla Polsko-česko-slovenská solidarita organizátorem protestů proti zavedení vysokých poplatků za tzv. „zelenou kartu“.

V roce 1999 se ve Vratislavi konal III. sjezd Polsko-česko-slovenské solidarity. Lídrem Sdružení, tedy generálním mluvčím, byl opětovně zvolen Julian Golak z Nové Rudy (Nowa Ruda). Rada mluvčích byla zvolena ve složení Mirosław Jasiński a Mieczysław Piotrowski z Vratislavi, Warcisław Martynowski z Landku (Lądek Zdrój), Marian Dembiniok z Těšína (PL) a Wojciech Maziarski z Varšavy.

V roce 2000 udělil prezident Polské republiky Aleksander Kwaśniewski dvěma zástupcům Polsko-česko-slovenské solidarity Důstojnický kříž Řádu za zásluhy o Polskou republiku. Obdrželi ho občané České republiky Petr Pospíchal a Petr Uhl. V roce 2001 udělil ministr kultury České republiky Pavel Dostál medaili ARTIS BOHEMIAE AMICIS „Přátelé českého umění“ dvěma Polákům, Julianu Golakovi (generálnímu mluvčímu Polsko-česko-slovenské solidarity) a Marianu Dembiniokovi (mluvčímu Polsko-česko-slovenské solidarity).

Polsko-česko-slovenská solidarita propaguje zásady tolerance a úcty mezi společnostmi a spolupracuje s dalšími organizacemi s podobnými cíly. Členem Polsko-česko-slovenské solidarity se může stát každý, kdo se ztotožní s jejími cíly a chce je uvádět do života.

Nadaci Polsko-česko-slovenské solidarity založili v roce 1990 Jarosław Broda, Zbigniew Janas, Mirosław Jasiński a Mieczysław Piotrowski „Ducina“. Jejím cílem je vědecká, osvětová a kulturní činnost, tělovýchova a sport, ochrana životního prostředí, dobročinnost a sociální pomoc ve prospěch spolupráce, porozumění a solidarity národů Polska, České republiky a Slovenska a dalších zemí. Historicky Nadace vychází z Polsko-československé solidarity – fórum spolupráce demokratické opozice těchto zemí vzniklé v polovině osmdesátých let. Po pádu komunismu se zakladatelé Polsko-československé solidarity rozhodli pokračovat v činnosti Nadace a sdružení Polsko-česko-slovenské solidarity.

Zpracovala:
Polsko-česko-slovenská solidarita

RDA
s novými www stránkami

Regional Development Agency, všeobecně známá jako RDA, která byla založena před více jak jedenácti lety jako administrativní a dotační servisní organizace Euroregionu Glacensis, v letošním roce představila své hodnocení za uplynulou dobu existence.

Značná část prvního pololetí letošního roku se nesla v duchu příprav dvou nových produktů RDA. Jako první vznikla „Výroční zpráva RDA 2000-2010“, která mapuje celé období existence tohoto zájmového sdružení. V publikaci je prezentován vzorek úspěšně realizovaných projektů v průřezu za celou dobu své činnosti a zhodnocen celkový přínos agentury pro příhraniční region. Zároveň jsou zde uvedeny vlastní převážně vzdělávací projekty RDA. Publikace je zájemcům k dispozici v tištěné podobě v české nebo polské jazykové mutaci na sekretariátě RDA a Euroregionu Glacensis.
Druhým neméně významným produktem byla výstavba nových internetových www stránek RDA. Na www.rda-rk.cz se může čtenář seznámit s veškerými činnostmi agentury, vč. již uvedené výroční zprávy a lze zde najít i aktuality z dění v RDA a mnoho zajímavých informací a odkazů.

Věříme, že oba materiály, jak publikace tak www stránky, naleznou svého čtenáře a budou zdrojem dalších informací.

Sekretariát RDA

Vyhlášení nejlepších česko-polských partnerství

V rámci mezinárodní česko-polské konference konané v Rychnově nad Kněžnou u příležitosti 15.výročí založení Euroregionu Glacensis proběhlo slavnostní vyhlášení a ocenění vítězů soutěže o nejlepší česko-polská partnerství za uplynulých 15 let existence EG.

V souvislosti s dosažením významného milníku v historii Euroregionu Glacensis byla v první polovině letošního roku vyhlášena soutěž o nejlepší česko-polská partnerství. Cílem soutěže bylo vybrat a ocenit nejlepší přeshraniční spolupráci členů Euroregionu Glacensis a veřejně vyjádřit uznání za vynikající výsledky dosažené v oblasti přeshraniční česko-polské spolupráce, a tím iniciovat nové impulzy pro další budování česko-polských vztahů.

Česká část Euroregionu Glacensis leží na území 3 krajů: Královéhradeckého, Pardubického a Olomouckého a polská část se rozprostírá na území okresů (powiatů) dzierżoniowski, kłodzki, strzeliński, wałbrzyski, ząbkowicki - právě z těchto území pochází členové EG, pro něž byla soutěž vyhlášena.
Odborná komise na základě podaných přihlášek zvolila pořadí v jednotlivých kategoriích.

Celý ceremoniál vyhlášení výherců proběhl za účasti významných hostů konference, jako byl například europoslanec Oldřich Vlasák nebo zástupce velvyslance České republiky v Polsku Karel Kysilka. Vítězové obdrželi poukaz na dvoudenní zájezd do francouzského Štrasburku, který bude organizovat v příštím roce Euroregion Glacensis ve spolupráci s europoslancem Oldřichem Vlasákem. Účastnici budou mít možnost navštívit sídlo Evropského parlamentu a blíže se seznámit s činností evropských institucí. Dalším oceněním pro nejlepší česko-polská partnerství bylo jejich umístění v prestižním kulatém kalendáři na rok 2012 a dále věcné dárky.

Přehled kategorií a umístění jednotlivých partnerství:

V kategorii č. 1 „Spolupráce v oblasti společních kulturních akcí“ se umístily:
1. místo: Město Broumov - Gmina Nowa Ruda
Město Staré Město - Gmina Stronie Śląskie
3. místo: Město Hronov - Gmina Bielawa

V kategorii č. 2 „Spolupráce v oblasti zachování a obnovy historického dědictví“ se umístily:
1. místo: Město Králíky - Miasto Międzylesie

V kategorii č. 3 „Společná prezentace na výstavách a veletrzích cestovního ruchu“ se umístily:
1. místo: Město Česká Skalice - Gmina Kłodzko
2. místo: Město Ústí nad Orlicí - Miasto Bystrzyca Kłodzka
3. místo: Město Staré Město - Gmina Stronie Śląskie

V kategorii č. 4 „Tvorba společných propagačních produktů“ se umístily:
1. místo: Město Ústí nad Orlicí - Miasto Bystrzyca Kłodzka
2. místo: Město Česká Skalice - Gmina Kłodzko
3. místo: Město Nové Město nad Metují - Miasto Duszniki Zdrój

V kategorii č. 5 „Spolupráce v oblasti společné infrastruktury cestovního ruchu“ se umístily:
1. místo: Obec Orlické Záhoří - Miasto Bystrzyca Kłodzka
2. místo: Město Náchod - Gmina Kudowa Zdrój
3. místo: Město Meziměstí - Gmina Mieroszów

V kategorii č. 6 „Spolupráce v oblasti volnočasových, rekreačních aktivit a sportu“ se umístily:
1. místo: Město Meziměstí - Gmina Mieroszów
2. místo: Město Staré Město - Gmina Stronie Śląskie
3. místo: Město Broumov - Gmina Nowa Ruda

V kategorii č. 7 „Spolupráce v oblasti spolkové činnosti“ se umístily:
1. místo: Město Nové Město nad Metují - Gmina Duszniki Zdrój
2. místo: Město Ústí nad Orlicí - Miasto Bystrzyca Kłodzka
3. místo: Město Borohrádek - Gmina Ciepłowody

V kategorii č. 8 „Spolupráce v oblasti řešení krizového řízení“ se umístily:
1. místo: Město Hronov - Gmina Kudowa Zdrój

V kategorii č. 9 “ Přeshraniční spolupráce škol, mládežnických organizací“ se umístily:
1. místo: Město Lanškroun - Miasto Dzierżoniów
2. místo: Město Broumov - Gmina Nowa Ruda
3. místo: Město Borohrádek - Gmina Ciepłowody

V kategorii č. 10 „Spolupráce v oblasti péče o přírodu a krajinu“ se umístily:
1. místo: Město Náchod - Gmina Kudowa Zdrój
2. místo: Město Hronov - Gmina Bielawa

Nad rámec jednotlivých kategorií došlo k ocenění třech partnerství, které vzorově rozvíjí česko-polskou spolupráci ve všech oblastech.

Zvláštní kategorii za celkovou spolupráci získaly:
Město Králíky - Gmina Międzylesie
Město Náchod - Gmina Kudowa Zdrój
a Město Žacléř

Tímto gratulujeme všem oceněným a věříme, že vzájemná partnerství českých a polských měst a obcí se budou i nadále dobře rozvíjet.

Klub vojenské historie

Toužíte-li se vrátit do časů, kdy udatní rytíři bojovali o svou čest, nebo byste se chtěli setkal tváří v tvář s vojáky z 18. století, pak jste zde správně. Kladský výběžek nabízí toulky živou historií pod vedením průvodců, kteří se vskutku vžili do rolí historických bojovníků.

V oblasti působí dvě skupiny nadšenců, kteří s vášní sobě vlastní připomínají historické události a návštěvníkům tak prostřednictvím nevídaných show přibližují dávné zvyky a obyčeje.

47. pruský pěchotní pluk

Vznikl v roce 2005, impulzem k jeho vzniku byl německý svátek Fridericusrextage (Dny Krále Fridricha II. Velikého). – „Protože se zajímám o historii Kladské kotliny a zejména o hlavní město tohoto regionu, narazil jsem na historické noviny, které psaly o průběhu svátku Fridericusrextage v letech 1933 a 1934. Právě ony byly jistým druhem propagace Kladského hrabství, které se v těch dobách potýkalo s následky světové krize. Hlavní atrakcí této události byla rekonstrukce bitvy, kterou představoval padesátičlenný vojenský oddíl, oděný do

dobových kostýmů. Dobově odění byli i radní města a obyvatelé Kladska. Stálo zato obnovit tu myšlenku“ – objasňuji pozadí založení pluku Leszek Michalski, předseda spolku Grupa Rekonstrukcji Historycznej 47. Pruski Pułk Piechoty.
Díky evropskému projektu vznikly dva desetičlenné vojenské oddíly – jeden v Kladsku, druhý ve Stříbrné Hoře. Začaly se konat také různé akce u příležitosti dnů Kladské a Stříbrnohorské pevnosti. První z nich proběhla před šesti lety. Účastnilo se jí více než 150 vojáků v historických uniformách z Polska, Česka a Německa. Dnes má 47. pruský pěchotní pluk 27 nadšených členů, a během Dnů kladské pevnosti můžeme sledovat bitvu, jíž se účastní více než 400 vojáků. V čele pluku stojí důstojník s hodností kapitána, dělostřelectvo vede poddůstojník a zbytek skupiny tvoří pěchota. Mezi nimi jsou střelci, bubeníci a také tři jägři (myslivci) – nejlepší střelci. U pluku slouží také ženy, část z nich zastává roli markytánek a ostatní pomáhají dělostřelectvu. Oddíl má vlajku pluku, vyrobenou podle originálu. Číslo a název pluku navazuje na ten, který kdysi pobýval na kladské tvrzi, barevnost uniforem ukazuje na souvislost pluku s Kladskou Zemí (límce a manžety jsou žluté, a střapce na kloboucích žluto-červené). Výzbroj pluku tvoří z 13 replik pušek Brown-Bess vyrobených v Indii, dvou perkusních pušek, tří děl, několika minometů, pistolí a pěchotních tesáků. Vojáci navíc disponují plným táborovým vybavením – štábním stanem, kde se jí v případě nepohody a připravují zbraně před bitvou a také spacími stany. Zajímavostí vojenské výbavy je třetí náhradní bota, ukrytá v torně (kdysi se nerozlišovaly boty na pravé a levé). Členové pluku se účastní mnoha rekonstrukcí bitev v Polsku, zvláště v místech, kudy procházelo tažení napoleonských vojsk v letech 1806–1807 a 1811–1813. Účastnili se také zahraničních bitev v Německu, Česku a Rakousku, v Maďarsku, Litvě a Lotyšsku. Ve volných chvílích pořádají v Kladské pevnosti ukázky pro turisty. Někteří členové pluku pracují jako průvodci po Kladské pevnosti. Oddíl čas od času pořádá také Dělostřelecký piknik, na němž příznivci z klubů vojenské historie z několika zemí Evropy prezentují rozvoj dělostřelectva od středověku do dnešní doby. Spolek také vytvořil jediný na česko-polském pomezí oddíl pruské pěchoty z roku 1866.

Kladský šermířský spolek

Působí již několik let v hlavním městě regionu. – s kamarádem jsme se zajímali o středověkou a slovanskou kulturu, literaturu a historické a fantasy filmy. To bylo pro nás inspirací k tréninkům středověkých šermířských soubojů – vypráví Marie Biłasová, iniciátorka založení spolku. V roce 2007 se Bratrstvo Rycerskie, jak se jmenuje v polštině, stalo součástí Klubu vojenské historie v Kladsku. Nadšenci se podle historických pramenů snaží co nejvěrněji rekonstruovat nejen průběh středověkých bitev, ale s pomocí žánrových scének přiblížit dávné zvyky a obyčeje, náboženské obřady, tance a kladskou historii, vycházející z historických faktů. Zajímavé scénky mohou hrát i v angličtině a němčině. V šermířském spolku panuje přísná hierarchie. Kariéru zde můžete začít ve věku 13 let, coby zbrojnoš. O tři roky později se můžete stát rekrutem. Krok po krůčku stoupáte po žebříčku, od mladšího bratra a sestry, přes staršího bratra a sestru až k titulu rytíře nebo dámy. Spolek se dělí na několik sekcí, např. lučištníci a rytíři johanité, proslulí černými rouchy s bílými kříži. Členové družiny si podle oděvy historických předloh šijí sami a noví členové se tomuto umění učí během akcí spolku. Zbraně získávají na rytířských turnajích pořádaných po celém Polsku, kupují je z členských příspěvků nebo z peněz vydělaných během pouťových představení. Kladský šermířský spolek chce nyní založit nezávislé sdružení, jehož cílem bude pořádání pravidelných rytířských turnajů v Kladsku a vybudování středověkého skanzenu s malou osadou, cechy ševců, pivovarníků a tesařů.

Maciej Schulz

Cíl 3 / Cel 3
2007–2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Projekt je spolufinancován z prostředků ERDF
v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013
a ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Glacensis
„Překračujeme hranice“